

Asker kommune
Katrineåsveien 20
3440 RØYKEN
post@asker.kommune.no

Telefon + 47-48 17 07 85
Org.nr. 975 615 308 MVA
E-post leder@oa.birdlife.no
Internett oa.birdlife.no

Deres ref.
24/0566

Deres kontaktperson

Vår ref.
sak/691

Vår kontaktperson
Billing/Tveit

Dato
20.04.2024

Høringsvar Forvaltningsplan for gjess i Asker 2024–2033

Vi viser til høring om Forvaltningsplan for gås i Asker 2024–2033:

<https://www.asker.kommune.no/natur-og-friluft/aktuelt-om-natur-og-friluftsliv/horing-forvaltningsplan-for-gjess-i-asker/> og takker for muligheten til å komme med innspill.

Vi berømmer Asker kommune for grundig kartlegging og fremstilling av dagens situasjon med tanke på forekomsten av gjess i Asker. Denne gir et bilde av situasjonen som i det vesentlige sammenfaller med vår. Vi har imidlertid noen hovedinnvendinger.

1. Vi er skeptiske til vurderingen av at dette utgjør et stort problem. Eventuelle skader/ulemper er i liten grad dokumentert.
2. Vi er uenige i at tilrettelegging og utvidelse av jakttider i Asker i særlig grad vil bidra til å løse «problemet».
3. Vi noterer oss at det i liten grad er forsøkt andre tiltak, og at dette heller ikke foreslås
4. Man har i liten grad reflektert over årsakene til at gåseforekomstene øker, og dermed heller ikke lagt særlig vekt på løsninger som tar utgangspunkt i disse årsakene

Vi utdyper disse innvendingene i det følgende.

1. Badegjester og jordbrukere

Det er særlig to grupper som mener at gjessene utgjør et problem: Badegjester/solbadere og jordbrukere. Det finnes ingen god dokumentasjon på hvor stor skade gjess på strender/plener og på dyrka mark gjør, eller hvor store antall av gjess vi snakker om. Før tiltak vurderes, bør det gjøres kartlegging av skadeomfanget.

2. Effektiv jakt på gjess vil i svært liten grad kunne utøves i Asker

Ordinær jakt i perioden 10.08.–23.12. framstår som et lite målretta tiltak. For det første vil de gjessene som oppholder seg i kommunen fra august og utover høsten, eller i januar (som er foreslått i høringen) ikke nødvendigvis være de samme som hekker der om våren/forsommeren. Det kan like gjerne være gjess på trekk. Dessuten består gjerne trekkende gjess også av arter som kortnebbgås, tundragås, taiga-sædgås og tundrasædgås. Jegere vil ha store utfordringer med å skille disse artene, og kan derfor risikere å skyte sjeldne og truede arter (ref. Norsk rødliste for arter 2021).

3. Andre løsninger

Det framgår av høringsdokumentet at man ikke har forsøkt løsninger med gjerder eller hekker fordi det hevdes å medføre for stor ulempe. Vi mener at man med henvisning til naturmangfoldloven er forpliktet til også å forsøke dette, eventuelle ulemper til tross. Det som framstår som det beste tiltaket, er å anlegge lave hekker/gjerder nær stranda på badeplasser eller plener nær sjø/innsjø. Dette vil i stor grad hindre gjess i å ta i bruk slike områder til beiting, fordi de ønsker arealer med mulighet for rask retrett til vannet, særlig i mytetiden (perioden med fjærskifte).

4. Årsaker til dagens bestander

Årsaken til at særlig grå- og hvitkinngås øker i antall, ligger delvis i punktet over, samt hvordan man driver moderne jordbruk. Mange arealer tilrettelegges som friområder med store plenarealer som ender i strand mot sjø. Med dette inviterer man gjess til et stort matfat der det ikke er noen hindringer.

BirdLife Oslo og Akershus og BirdLife Asker og Bærum lokallag har for øvrig ingen større innvendinger mot at kommunen gjennomfører eggpunktering på grågås og hvitkinngås så lenge Statsforvalteren gir tilatelse til dette. Samtidig viser høringens tabell på side 13, at det ikke hekker noen større mengder gjess i Asker, og at punktering av spesielt hvitkinngås ikke ser ut til å ha noen større bestandsregulerende effekt, til tross for svært mange punkteringer. Eggsanking har ingen bestandsregulerende effekt – fuglene legger bare nye egg. Vi advarer mot ett tiltak i handlingsplanen, nemlig skadefelling generelt og særlig i mai–juli. Dette er i gjessenes hekketid, og felling av fugl da er i strid med forskrift om jakt- og fangsttider.

Vi mener at det er viktig at kommunen ikke driver med bestandsregulering av populasjoner som ikke hekker i kommunen. Når det gjelder jakt utenom hekketiden er det vanskelig å vite hvilke gjess som jaktes på.

På side 13, om grågås, og side 15, om hvitkinngås, står det at bestandene bygger på rømninger og utsettinger. Det er en sannhet med modifikasjoner, idet de rømte og/eller utsatte gjessene med all sannsynlighet kun har medført en fortgang i en bestandsutvikling som uansett før eller siden måtte komme.

Høringsdokumentet er noe forvirrende på flere steder. For eksempel står det på side 5: *Jakt på kanadagås og stripegås inntil 15 dager i forkant av ordinær jakttid og inntil to måneder i etterkant av ordinær jakttid.* Samtidig står det om stripegås og snøgås på side 7 at *ingen av disse er tatt med i denne planen.* På Artsobservasjoner.no foreligger kun tre funn av stripegås i Asker kommune: 1 ind. 15.05.2011, 1 ind. 08.07.2011 og 1 ind. 13.06.2023. Det er ingen funn av snøgås i Asker kommune på Artsobservasjoner.no. BirdLife har imidlertid ingen innvendinger mot at fremmedarter i henhold til Fremmedartlista 2023 bekjempes. På fremmedartlista for gjess er det kun kanadagås som har kategori HI – Høy risiko. Stripegås har kategori LO – Lav risiko.

Vi vil gjerne gå i dialog med Asker kommune med mål om å bidra til å dempe konfliktnivået. Det kan være informasjonsarbeid, forslag til fysiske tilrettelegginger, utstrakt ringmerking av gjess i Asker, etc.

Vennlig fuglehilsen

Håkan Billing
leder

Bjørn Olav Tveit (sign.)
naturvernkontakt Asker og Bærum